

«ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει»: Αναδρομή στην ίδρυση του Ιονίου κράτους το 1814 και στις διώξεις ιερέων

/ [Ενορίες](#)

Στο «Ενοριακό Αρχονταρίκι» του [Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς](#) και στο πλαίσιο του προγράμματος [«ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει...»](#), την Παρασκευή 13 Δεκεμβρίου 2024, ο Συγγραφέας κ. [Στέφανος Μίλεσης](#), Πρόεδρος της Φιλολογικής Στέγης Πειραιώς, φιλοξένησε τον κ. Νικόλαο Κουρκουμέλη, Διδάκτορα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, σε μια συζήτηση με θέμα «Διώξεις από το βρετανικό προτεκτοράτο [“Ιονίου κράτους”](#) ορθοδόξων ιερέων μελών της [Φιλικής Εταιρείας](#) κατηγορουμένων για συμμετοχή τους σε πατριωτικές ενέργειες».

Η συνάντηση ήταν ένα ταξίδι στην ιστορία, μία αναδρομή στα γεγονότα που οδήγησαν στην ίδρυση του Ιονίου κράτους το 1814, και όσα ακολούθησαν, με έμφαση στις διώξεις των ορθοδόξων ιερέων στα Επτάνησα.

Παρακολουθήστε τη συζήτηση:

Ο κ. Κουρκουμέλης αναφέρθηκε αρχικά στις διαδοχικές κυριαρχίες επί των Ιονίων νήσων των Βενετών, Γάλλων και Ρώσων και Οθωμανών, την δημιουργία στη συνέχεια της Επτανησιακής Πολιτείας και την επακόλουθη κατάλυση της, φθάνοντας τελικά μέχρι την ίδρυση του Ιονίου κράτους.

Το Ιόνιον κράτος ήταν ένα προστατευόμενο κράτος, με δική του σημαία, γλώσσα και θρησκεία, δική του γερουσία και βουλή. Αλλά με την παρουσία ενός εκπροσώπου του βασιλέως της Αγγλίας που φέρει τον τίτλο Λόρδος Ύπατος Αρμοστής των Ιονίων Νήσων, ο οποίος διοικεί μέσω των τοπικών διοικήσεων.

Ο πρώτος Ύπατος Αρμοστής ήταν ο Τόμας Μαίτλαντ που ήταν ιδιαίτερα σκληρός. Προσπάθησε να προσεταιριστεί τους Επτανησίους, έφτιαξε το σύνταγμα του 1817 με τρόπο όμως αυταρχικό απαγορεύοντας, μεταξύ άλλων, το δικαίωμα του συνέρχεσθαι, την ελευθεροτυπία και την ελληνική γλώσσα, επιβάλλοντας τα ιταλικά ως κύρια γλώσσα.

Όταν δε αργότερα εξερράγη η ελληνική επανάσταση ήταν κάθετα εναντίον της με αποτέλεσμα να μην δέχεται τους πρόσφυγες και να απαγορεύει την διαφυγή πολεμιστών προς τους επαναστατημένους.

Το 1818 εμφανίζεται για πρώτη φορά η Φιλική Εταιρεία στο Ιόνιο κράτος, με τεράστια ανταπόκριση για τη στελέχωση της σε όλα τα νησιά του Ιονίου. Οι κάτοικοι του κράτους δεν αρκέστηκαν στην ημιαυτονομία τους και ξεκινάνε να πολεμήσουν για κάποιους που θεωρούν αδελφούς τους και για μία υπόθεση που θεωρούν δική τους και είναι απέναντι κι όχι στον τόπο τους.

Εγκαταλείπουν τις οικογένειες τους τη στιγμή που υπάρχει ο νόμος για την ουδετερότητα που το απαγορεύει και είχε συνέπειες την κατάσχεση των περιουσιών και την κατεδάφιση των σπιτιών τους.

Οι επαναστάτες στρατηγοί που είχαν καταφύγει στα νησιά, στρατολογήθηκαν εκεί στην Φιλική Εταιρεία, όπως ο Κολοκοτρώνης, ο Νικηταράς και πολλοί ακόμη. Και πολύ νωρίς, πριν την επανάσταση, όλοι αυτοί διέφυγαν στην Πελοπόννησο.

Στις 14 Σεπτεμβρίου 1819 προκαλείται μία εξέγερση στη Λευκάδα, λόγω υπέρμετρης φορολογίας, με αποτέλεσμα οι Βρετανοί να συλλάβουν ορισμένες προσωπικότητες που θεώρησαν υπαιτίους και να τους απαγχονίσουν, μεταξύ των οποίων και δύο ιερείς.

Οι σκληρές διώξεις και εξορίες των ορθοδόξων ιερέων που ήταν μέλη της Φιλικής Εταιρείας, συνεχίστηκαν και κορυφώθηκαν στη Ζάκυνθο, με αφορμή αυτή τη φορά μία φήμη ότι πάρθηκε η Κωνσταντινούπολη κι έγινε ξανά ελληνική, και με τους ενθουσιώδεις πανηγυρισμούς που ακολούθησαν στο νησί.

Όταν η Ελλάδα με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου αποκτά την ανεξαρτησία της και αναγνωρίζεται ως κράτος, στα Επτάνησα έχει αλλάξει η νοοτροπία και η πολιτική των Βρετανών και έχουν απαλυνθεί οι καταστάσεις, αλλά και πάλι τα πράγματα είναι δύσκολα.

Ο κ. Κουρκουμέλης τέλος, στον επίλογο της συνάντησης αναφέρθηκε στην πολύχρονη έρευνα που έκανε για αυτήν την περίοδο και τις δυσκολίες της, σε αρχεία κυρίως στην Κέρκυρα, αλλά και στα ιστορικά αρχεία των Άγγλων στο Λονδίνο, τα οποία χαρακτήρισε εξαιρετικά ως προς την πληρότητα τους, έχοντας έτσι τη δυνατότητα να την ολοκληρώσει και αντιπροσωπευτικό δείγμα της οποίας ήταν όσα παρουσιάστηκαν με λεπτομέρειες στην εκδήλωση.

